

Dijaki z integriteto

Šola za ravnatelje, Portorož 22. 11. 2016

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**

SLOVENIA

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
SLOVENIA

1. UVOD

V današnjem času je vedenje o tem, kako delovati v družbi, ključno. Glavni vidiki delovanja so med drugim integriteta posameznika, transparentnost, etičnost in ničelna stopnja do korupcije, ki kot edini vodijo v dolgoročen in vzdržen razvoj naše družbe. Izgradnja temeljnih človeških vrednot, ki predstavljajo osnove razvoja in delovanja posameznika ter družbe, med drugim igra tudi vlogo varuha pred neetičnimi dejanji, ki smo jim v sodobnem svetu priča vsak dan. Vrednote so tiste, ki narekujejo posamezniku, da ravna v skladu s sprejetimi družbenimi normami, kamor korupcije in druga neetična, nezakonita ravnanja vsekakor ne sodijo.

Vrednote, ki so osnova za preprečevanje korupcije, niso prirojene, treba jih je začeti graditi in negovati v čim bolj zgodnjih letih našega odrasčanja. Zato je eden izmed ključnih korakov za izkoreninjenje korupcije, ki predstavlja cilj celotne družbe, delo z mladimi in njihovo opolnomočenje. Kot vse sfere družbe so tudi mladi izpostavljeni družbenim tveganjem, vključno s korupcijo. Po podatkih raziskave Svetovni barometer korupcije 2013, ki jo izvaja Transparency International, je podkupnino v tistem letu plačalo 27 % vprašanih, mlajših od trideset let. Takšen trend vzdržuje negativne družbene vzorce in ne omogoča napredka v pravičnejšo družbo, kjer npr. dostop do zdravstvenih storitev ali gradbenega dovoljenja ni pogojen s podkupnino, protiuslugo ali sorodstveno povezavo. Prihodnje generacije morajo odrasti v okolju, ki korupcije ne bo odobral, korupcijo bodo znali prepoznati in se nanjo primerno odzvali. Razumevanje pojava je pot k pozitivnim spremembam, saj z znanjem mladi postanejo **opolnomočeni** državljani in kot takšni pozitivno prispevajo k razvoju družbe kot celote. Ne pozabimo, da so mladi tisti, ki imajo škarje in platno v svojih rokah in tako neposredno snujejo našo prihodnost.

2. AKTIVNOSTI

Ker je korupcija abstrakten, zapleten pojem, je nujno tematiko predstaviti čim bolj celostno, kar TI Slovenia dosega s celostnim pristopom. V sklopu [projekta](#) in dela na tem področju v zadnjih 4 letih¹ smo pripravili [brošuro za profesorje in dijake](#), metodologijo podajanja informacij, vsebine, tehnike, učni načrt, ki je z odličnimi rezultati testiran v praksi v treh različnih državah (Slovenija, Italija, Madžarska). TI Slovenia aktivnosti izvaja skupaj z **Gimnazijo Šentvid** in **Srednjo ekonomsko šolo Murska Sobota**, kjer je izobrazilo 4 profesorje in pilotno testiralo omenjeni program v 8 razredih, med 130 dijaki.

Trenutno TI Slovenia s partnerji pripravlja e-učilnico za učenje dijakov in profesorjev ter e-teste za preverjanje znanja dijakov². Prav tako nadgrajujemo zgoraj omenjeno brošuro, ki dijakom in profesorjem podaja osnovne informacije, med drugim tudi zgodovino korupcije, izpostavlja prepotrebno znanje o delovanju demokracije in vladavine prava ter poleg terminov izpostavlja 5 ključnih področij, ki v Sloveniji predstavljajo največji izziv – financiranje političnih strank in volilnih kampanj, etično in transparentno lobiranje, korupcija v javnih naročilih, dostop do informacij javnega značaja in zaščita prijaviteljev (whistleblowers). Temeljni cilj brošure in programa kot celote je predstaviti, pojasniti, ozavestiti, opolnomočiti mlade in profesorje o negativnih posledicah

¹ Konec šole! Integriteta in boj proti korupciji v srednjih šolah. Dostopno na: <http://transparency.si/8-novice/262-konec-sole-integriteta-in-boj-proti-korupciji-v-srednjih-solah>.

² Vsi materiali, vključno z e-učilnico, bodo predstavljeni na javni konferenci marca 2017.

Erasmus+

korupcije ter ponuditi rešitve za izkoreninjenje korupcije. Mlade želimo aktivirati in jim omogočiti seznanitev ter uvid v največjo svetovno problematiko.³

Prepričani smo, da predlagani model predstavlja idealen pristop na področju izobraževanja in je z interaktivnimi elementi prilagojen novim generacijam.

3. PROŠNJA ZA SODELOVANJE

Transparency International Slovenia vabi vse srednje šole k sodelovanju v naslednjih aktivnostih:

- Natečaj za dijake [Predstavljajte si svet brez korupcije](#).
Cilj natečaja je priprava kratkih videov na temo korupcije z resnično ali izmišljeno zgodbo/scenarijem. Radi bi dobili scenarije s pozitivnim sporočilom, ki med drugim lahko vključujejo razloge, zakaj sta preprečevanje in boj proti korupciji pomembna, kakšni so načini in orodja za preprečevanje in boj proti korupciji, kakšen bi bil svet brez korupcije ter podobno. Na državni ravni bodo izbrani trije scenariji, dijakom teh treh scenarijev pa bo omogočena tehnična podpora za izdelavo igranega kratkega videa. Tri zmagovalne scenarije na državni ravni bo izbrala nacionalna žirija, zgolj enega zmagovalca med temi tremi pripravljenimi videi pa bo izbrala mednarodna žirija in ga na mednarodni slovesni podelitvi poleti 2017 tudi nagradila s 1000,00 EUR nagrade.
- Konferenca **Dijaki z integriteto**.
TI Slovenia vas že sedaj vabi na konferenco, ki bo potekala v mesecu marcu 2017, kjer vam bomo celostni program opisan zgoraj, prikazali in predstavili tudi v praksi. Deležni boste praktičnih predstavitev izobraževanja profesorjev in dijakov, izpovedi in mnenj dijakov in strokovnih sodelavcev ter predstavitev interaktivne e-učilnice.

4. ZAKLJUČEK

Smisel celotnega programa in smernic je, da imajo dijaki možnost izbire in nadgradnje predmeta. Izbirne vsebine so primerne za dijake 1. in 2. letnika, saj jim omogočajo razvijanje kritičnega mišljenja, pripravo na maturitetni esej, razvijanje komunikacijskih zmožnosti ter zavedanje o integriteti in etičnosti javnega in zasebnega delovanja. Modul predvideva uporabo novodobnih in interaktivnih tehnik in učnih metod, pri čemer je posebej poudarjena vključujoča metoda dijaka v učnem procesu. Transparency International Slovenia je skupaj s strokovnjaki pripravil nabor različnih metod in tehnik, ki jih profesorji lahko uporabijo glede na svoje potrebe in karakteristike učnega procesa, tematike, dijakov in podobno. E-učilnica omogoča tako profesorjem kot dijakom, da nadgradijo učni proces z novodobnimi IT-sistemi.

TI Slovenia se nadeja sodelovanja z vsemi gimnazijami in srednjimi ter strokovnimi šolami v Sloveniji.

³ Corruption Tops the List as the World's Most Important Problem According to WIN/Gallup International's Annual Poll. Dostopno na: <http://www.gallup-international.bg/en/Publications/71-Publications/181-Corruption-Tops-the-List-as-the-World%E2%80%99s-Most-Important-Problem-According-to-WIN-Gallup-International%E2%80%99s-Annual-Poll>.

Erasmus+

